

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4087/2022
15.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у предмету предлагача АА и ББ, обојице из ..., чији је заједнички пуномоћник Дејан Капус, адвокат из ..., против противника предлагача Градске општине Вождовац, Београд, коју заступа Јавно правобранилаштво Општине Вождовац, крајних корисника Града Београда, чији је законски заступник Градско јавно правобранилаштво, Београд, Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ЈКП „Зеленило – Београд“ из Београда и ЈП „Србијашуме“ ШГ „Београд“, из Београда, чији је пуномоћник Ђуро Живковић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог ЈП „Србијашуме“ ШГ „Београд“ из Београда, изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 4044/19 од 24.09.2021. године, у седници одржаној дана 15.03.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ: решење Вишег суда у Београду Гж 4044/19 од 24.09.2021. године у ставу првом изреке и решење Другог основног суда у Београду Р1 91/13 од 10.06.2015. године и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Другог основног суда у Београду Р1 91/13 од 10.06.2015. године, ставом првим изреке, одређена је накнада за изузето земљиште и то кат.парцелу .. КО ... површине 8157 м2 уписане у ЗКУЛ .. КО ..., ранијих земљишно-књижних сукорисника ВВ, ГГ и ДД, сви са по 1/3 идеалних делова, изузето решењем Општинског комитета за комунално-грађевинске, стамбене и имовинско-правне послове Вождовац број 463-200/85 од дана 20.01.1985. године, па се обавезује крајњи корисник ЈП „Србијашуме“ – ШГ „Београд“ да предлагачима као правним следбеницима пок. ГГ, исплати накнаду и то предлагачу АА износ од 11.415.721,50 динара на име ½ од 1/3 идеалног дела и предлагачу ББ износ од 11.415.721,50 динара на име ½ од 1/3 идеалног дела, са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је крајњи корисник ЈП „Србијашуме“ – ШГ „Београд“ да предлагачима на име трошкова ванпарничног поступка исплати износ од 466.875,00 динара.

Решењем Другог основног суда у Београду Р1 91/13 од 10.01.2019. године, одбијен је захтев крајњег корисника Града Београда за накнаду трошкова ванпарничног поступка, као неоснован.

Решењем Вишег суда у Београду Гж 4044/19 од 24.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе крајњих корисника ЈП „Србијашуме“ – ШГ „Београд“ и Републике Србије и потврђено првостепено решење од 10.06.2015. године. Ставом другим изреке, укинута је решење првостепеног суда од 10.01.2019. године и предмет у овом делу враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

ЈП „Србијашуме“ – ШГ „Београд“ је благовремено изјавио ревизију против решење другостепеног суда због битне повреде одредаба ванпарничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Предлагачи су дали одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење на основу члана 408. у вези са чланом 420. став 6. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20) и члана 27. став 2. Закона о ванпарничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

Према стању у списима, СО Вождовац је првостепеном суду доставио списе предмета ради одређивања накнаде за изузето национализовано земљиште и то кат. парцелу .. КО ..., површине 8157 м², уписане у ЗКУЛ .. КО ..., по правноснажности решења Општинског комитета за комунално-грађевинске, стамбене и имовинско-правне послове Вождовац број 463-200/85 од 20.01.1986. године, у односу на законске наследнике ранијег земљишно-књижног корисника ГГ, АА и ББ са по 1/3 идеална дела. Према образложењу решења катастарска парцела, ранијих земљишно-књижних сукорисника ВВ, ГГ и ДД из ... са по 1/3 идеалних делова, експроприсана је у корист Општине Вождовац, а за потребе СИЗ за подизање, уређење и коришћење парка – шуме „Титов гај“ према детаљном урбанистичком плану, те да накнада за изузето земљиште пада на терет СИЗ „Титов гај“. Према записнику о примопредаји шумског комплекса, између осталог и комплекса „Титов гај“ који је регистрован код ЈП „Србијашуме“ дана 14.04.1992. године, а код ЈКП „Зеленило Београд“ дана 06.05.1992. године, парк шума „Титов гај“ је пренета на чување, газдовање и одржавање ЈП „Србијашуме“ ШГ „Београд“ сходно процени стручне комисије задужене за извршење примопредаје у складу са Законом о шумама и програмом Града Београда. Тржишна вредност предметне катастарске парцеле према извештају Пореске управе Филијала Вождовац од 30.03.2015. године износи 8.397 по м².

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су на основу члана 42. Закона о експропријацији, члана 3. и 4. Закона о шумама, одредили накнаду за изузету кат. парцелу .. КО ..., у висини тржишне вредности предметне парцеле према извештају пореске управе. Оценили су приговор недостатка пасивне легитимације као неоснован уз закључак да је изузимање вршено у корист правног претходника ЈП „Србијашуме“ ШГ „Београд“, а то је СИЗ за подизање, уређење и коришћење парка – шуме „Титов гај“, те да је крајњи корисник правни следбеник на основу Закона о шумама и на основу Записника о примопредаји шумског комплекса од 14.04.1992. године, с обзиром на то да су јавна и друштвена предузећа чија су средства ушла у средства за оснивање и ЈП „Србијашуме“ таксативно набројана у члану 97. Закона о шумама.

Врховни касациони суд налази да нижестепени судови због погрешне примене материјалног права нису разјаснили ко је правни следбеник СИЗ за подизање, уређење

и коришћење парка – шуме „Титов гај“, за чије потребе је решењем 463-200/85 од 20.01.1986. године, изузета из национализације предметна парцела због чега је побијана одлука морала бити укинута.

Одредбом члана 42. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95...106/2016) прописано је да се накнада за експроприсано пољопривредно земљиште и грађевинско земљиште одређује у новцу према тржишној цени таквог земљишта, ако законом није друкчије прописано (став 1). Процену тржишне цене из става 1. овог члана врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима (став 2). Поступак за одређивање накнаде прописан је одредбом члана 56. истог закона, тако што је корисник експропријације дужан да органу из става један поднесе писмену понуду о облику и висини накнаде у року који не може бити дужи од 15 дана од дана правноснажности решења о експропријацији. Трошкове поступка споразумног одређивања накнаде за експроприсану непокретност сноси корисник експропријације, јер је тако прописано одредбом члана 62. Закона о експропријацији. Ако се споразум о накнади у целини не постигне у року од 2 месеца од дана правноснажности решења о експропријацији, општинска управа доставиће правноснажно решење о експропријацији са свим списима надлежном општинском суду ради одређивања накнаде, на основу одредбе члана 61. Закона о експропријацији.

На основу цитираних одредби закона следи да накнаду за експроприсану непокретност плаћа корисник експропријације. У конкретном случају, изузето је национализовано грађевинско земљиште, кат. парцела .. ЗКУЛ .. у корист општине Вождовац а за потребе СИЗ „Титов гај“ са одлуком да накнада за изузето земљиште пада на терет СИЗ „Титов гај“ и биће одређена у посебном поступку. Чланом 9. став 1. и 2. Закона о шумама („Службени гласник РС“, бр. 46/91) прописано је да се оснива јавно предузеће за газдовање шумама у државној својини обухваћеним шумским подручјима, који ће пословати под фирмом: Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ са потпуном одговорношћу. Чланом 97. овог закона, прописано је да даном почетка рада Јавно предузеће „Србијашуме“ преузима средства, права и обавезе која се односе на обављање делатности из члана 10. став 1. овог закона утврђена билансним стањима на дан 30. септембар 1991. године и то предузећа ближе наведених у овом члану.

Код напред наведених одредаба закона, постојање записника о примопредаји шумског комплекса, између осталог и комплекса „Титов гај“ од 14.04.1992. године, за сада не пружа основ за поуздан закључак да је ЈП „Србијашуме“ ШГ „Београд“ правни следбеник корисника експропријације СИЗ „Титов гај“, а нижестепени судови се нису бавили питањем правног статуса крајњег корисника СИЗ „Титов гај“, односно питањем оснивања, или евентуалног брисања из АПР наведеног СИЗ. Према решењу Општинског комитета за комунално-грађевинске, стамбене и имовинско-правне послове Вождовац број 463-200/85 од 20.01.1986. године, изузето је из национализације грађевинско земљиште (кат. парцела .. ЗКУЛ ..), у сврху пошумљавања истог. ЈКП „Зеленило Београд“ је тврдило да парцела није експроприсана ни у корист ни за потребе овог правног лица, па је имајући у виду карактер земљишта у тренутку доношења решења од 20.01.1986. године, изостало утврђење по ком основу је ово ЈП користило наведену парцелу пре сачињавања записника о примопредаји шумског комплекса, између осталог и комплекса „Титов гај“ од 14.04.1992. године.

У наставку поступка, расправиће се питање правног статуса крајњег корисника СИЗ за подизање, уређење и коришћење парка – шуме „Титов гај“, да ли је и када наведени СИЗ брисан и да ли је евидентиран правни субјекат који егзистира као правни следбеник овог СИЗ, имајући у виду и да је ЈП „Србијашуме“ ШГ „Београд“ основан одредбама Закона о шумама тек 1991. године, а да у члану 97. овог закона није наведено ЈКП „Зеленило Београд“ као субјекат који преноси одређена средства, права и обавезе на ЈП „Србија Шуме“.

Из наведених разлога, побијана одлука је морала бити укинута и предмет враћен на поновно суђење.

Из изнетих разлога, а на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**